

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької
діяльності

Допущено до захисту
завідувач кафедри

_____ Семенова В. Г.

« ____ » _____ 2020

р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

за темою:

УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ТОРГОВОГО ПІДПРИЄМСТВА
(НА ПРИКЛАДІ ПрАТ «НОВА ЛІНІЯ»)

Виконавець:

студент факультету економіки та управління
підприємництвом

Проскуряков Дмитро Костянтинович

(прізвище, ім'я та по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к. е. н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Літвінова Вікторія Олександрівна

(прізвище, ім'я та по батькові)

/підпис/

Одеса 2020

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ТОРГОВОМУ ПІДПРИЄМСТВІ.....	6
1.1. Сутність витрат обігу та їх види у торгівельної організації.....	6
1.2. Аналіз витрат торгового підприємства.....	16
1.3. Сучасні підходи до управління витратами торгового підприємства.....	27
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА РІВНЮ ВИТРАТ ОБІГУ НА ТОРГОВОМУ ПІДПРИЄМСТВІ.....	35
2.1. Аналіз роздрібного ринку будівельних матеріалів та основних конкурентів ПрАТ «Нова Лінія».....	35
2.2. Аналіз господарсько-економічної діяльності торгового підприємства ПрАТ «Нова Лінія»	40
2.3. Аналіз рівню витрат обігу підприємства ПрАТ «Нова лінія»	57
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ СКОРОЧЕННЯ ВИТРАТ ОБІГУ ТОРГІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ПрАТ «НОВА ЛІНІЯ».....	68
3.1. Скорочення витрат обігу підприємства за рахунок скорочення витрат на оплату праці.....	68
3.2. Скорочення витрат обігу за рахунок скорочення товарних втрат.....	71
ВИСНОВКИ.....	79
ВПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	82

ВСТУП

Торгівля в Україні є однією з найбільш розвинених галузей економічної діяльності. Кількість торговельних підприємств, які займаються лише роздрібною торгівлею, становить близько 50 тис. од. [1]. Основна мета діяльності торгових підприємств (як і інших суб'єктів підприємницької діяльності) – отримання прибутку, кількісна величина якої визначає можливість їх розвитку та істотно залежить від розміру витрат звернення.

Пошук оптимального рівня витрат звернення потребує раціоналізації методичних підходів по їх накопиченню за статтями обліку, відповідно до потреб отримання інформації для управління. У цьому контексті практично багато важать набуває обґрунтований раціональний вибір статей витрат, витрати на ведення яких покриваються доходами від використання накопиченої інформації менеджментом підприємства.

У зв'язку з цим, обґрунтування статей витрат торговельних підприємств для управління ними в майбутньому, є завжди актуальним.

Питання обліку, аналізу, планування і управління витратами підприємств відображені в роботах багатьох сучасних українських вчених, зокрема: Ф. Ф. Бутинця, В. К. Данилко, Н. І. Дуляби, А. А. Мазаракі, І. В. Мілаш, В. В. Сопка, Ю. С. Цал-Цалко та ін. Високо оцінюючи наукові і практичні досягнення перерахованих і інших вчених-економістів, необхідно вказати, що проблеми управлінського обліку витрат торговельних підприємств вирішені далеко не повністю. Зокрема, інформація для управління витратами накопичується в системі бухгалтерського обліку, в його підсистемі – управлінському обліку. Для цього на підприємствах організовується облік за елементами і статтями витрат. Проте, питання порядку формування статей витрат дослідниками приділяється вкрай мало уваги.

Мета та завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеню магістра є наукове обґрунтування та

комплексна оцінка ефективності управління затратами торгового підприємства та надання практичних рекомендацій щодо її підвищення.

Для досягнення поставленої мети були сформульовані та вирішені такі **завдання дослідження:**

- 1) дослідити сутність та види витрат обігу на торговому підприємстві;
- 2) дослідити методи аналізу витрат обігу;
- 3) розглянути сучасні підходи до управління витратами обігу на торговому підприємстві;
- 4) проаналізувати основні фінансово-економічні показники діяльності ПрАТ «Нова Лінія»;
- 5) провести оцінку рівню витрат обігу на торговому підприємстві ПрАТ «Нова Лінія» та ефективності їх використання;
- 6) надати підприємству ПрАТ «Нова Лінія» рекомендації щодо скорочення витрат та підвищення ефективності їх використання.

Предмет дослідження – оцінка ефективності використання витрат обігу на торговому підприємстві.

Об'єктом дослідження є підприємство ПрАТ «Нова Лінія» .

Методологія дослідження. У процесі роботи використовувалися такі методи: спостереження, узагальнення, кількісно-якісний, системний і порівняльний аналіз, конкретизація, логічне узагальнення, статистичні методи вибірки й групування.

У процесі дослідження використано такі загальнонаукові методи пізнання: спостереження, порівняння, абстракції, індукції і дедукції, вимірювання взаємозв'язків, поєднання аналізу та синтезу, узагальнення, а також спеціальні методи – статистичних згрупвань, методи економічного аналізу, економіко-математичні методи – для дослідження тенденцій розвитку торгівлі товарами ДІУ.

Всі розрахунки в дипломній роботі здійснені за допомогою комп'ютерної програми Microsoft Excel.

Наукова новизна дослідження:

- запропонована система факторних показників для визначення рівня рентабельності витрат обігу на торговому підприємстві.

Теоретичною основою дослідження є матеріали навчальної й учбово-методичної літератури, праці вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів з питань обліку та аналізу витрат обігу торгового підприємства, періодична преса, і навіть матеріали науково-практичних конференцій.

Інформаційні джерела дослідження – матеріали Державного комітету статистики України, Євростату, інформаційний портал «Smida», офіційна документація підприємства, дані бухгалтерського обліку і звітність ПрАТ «Нова Лінія», нормативні документи, аналітичні та статистичні матеріали.

Практичне значення результатів відображається в наданні рекомендацій підприємству ПрАТ «Нова Лінія» щодо підвищення ефективності використання витрат за рахунок їх скорочення шляхом економії на заробітній платі та скорочення товарних втрат. Впровадження рекомендацій, що надані у роботі дозволять підприємству скоротити витрати на 20251,9 тис. грн. та покращити ефективність їх використання.

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (62 найменування). Загальний обсяг дипломної роботи магістра становить 89 сторінки комп'ютерного тексту, містить 25 таблиць та 9 рисунків. Обсяг основної частини роботи 78 сторінок.

ВИСНОВКИ

1. Витрати обігу являють собою найважливіший оціночний показник діяльності торгових організацій, вони дозволяють визначити якість і ефективність їх роботи. Витрати обігу торгової організації – це витрати, пов'язані з доведенням товарів від виробника до покупця і виражені в грошовій формі. Також можна сказати, що це сумарні витрати організації, пов'язані з виконанням певних операцій. Вони включають в себе як явні (бухгалтерські, розрахункові), так і змінні (альтернативні) витрати. Витрати обігу за своїм змістом є поточними витратами. Вони витрачаються щороку повністю і вимагають щорічного авансування. За своєю економічною суттю вони відображають спожиту частину експлуатованих ресурсів (авансованої вартості).

2. Оцінку витрат обігу зазвичай починають з горизонтального аналізу. З його допомогою можна охарактеризувати економію або перевитрату витрат, визначивши абсолютне відхилення між фактичною і плановою сумою витрат обігу (між даними звітнього і попереднього періоду). Проте, об'єктивна оцінка динаміки та виконання плану витрат обігу неможлива тільки на основі абсолютних показників. Аналіз витрат на продаж слід пов'язувати з вивченням товарообігу, оскільки при збільшенні його обсягу величина витрат обігу зростає, і, навпаки, абсолютна економія витрат виступає наслідком зниження товарообігу. Отже, більш інформативним буде аналіз витрат обігу не по сумі, а по їх рівню в відсотках до товарообігу.

3. Ефективність управління витратами обігу є складним і різноманітним поняттям, основна суть якого може полягати в тому, що всі процеси по управлінню, від постановки цілей до кінцевих результатів, повинні бути зроблені з найменшою кількістю витрат або з максимальним рівнем продуктивності. Найважливішим компонентом системи управління витратами обігу вважається вдосконалення і модернізація їх обліку. Управлінський облік витрат обігу в руках керівництва підприємства вважається одним з основних

інструментом для досягнення поставлених цілей. До іншим методам можна відносять складання оптимальної структури і системи підпорядкованості, організація повного і ефективного контролю за ходом робіт і раціональної системи оплати праці на підприємстві. Все це формує цілісну і ефективну систему управління і постійного контролю за витратами обігу.

4. На сьогоднішній день під DIY мережами найчастіше маються на увазі будівельні гіпермаркети, що пропонують найширший асортимент товарів - від сухих сумішей, бетону та фанери до сантехніки, світильників і різних предметів для облаштування та прикраси будинку, тобто всього, що допоможе людині самостійно або за допомогою професіоналів здійснити ремонт в квартирі і облаштувати свій будинок. Середньорічний темп росту ринку становить 114,5%, що характеризує ринок, як помірно зростаючий, тому, що у основу зростання більшою мірою становить зростання цін на товари у результаті інфляції.

5. Нова Лінія – українська мережа гіпермаркетів формату «DIY» (Do It Yourself – «зроби сам»). Розглядаючи фінансово-господарську діяльність підприємства слід в першу чергу звернути увагу, що чиста виручка від реалізації протягом всього дослідженого періоду зростає. Так у 2016 році обсяг реалізації становив 3287945 тис. грн., у 2017 році показник зріс до 3869865 тис. грн., у 2018 – до 4583038 тис. грн. та у 2019-му до 5029564 тис. грн. Всього за період приріст виручки від реалізації становив 1741619 тис. грн. або майже 53%. Негативний вплив на рівень показнику фінансового результату від операційної діяльності здійснює поступове зростання адміністративних витрат підприємства та витрат на збут. У період з 2016 по 2019 роки обидва показники збільшуються відповідно на 56,1% та 67,6%.

6. Аналіз структури витрат обігу, що був проведений у таблиці 2.16 (розділ 2.3) показав, що найбільшу питому вагу займають витрати на оплату праці робітників. Цей показник постійно зростає та досягає у 2019 році 45% від загального обсягу витрат. На другому місці у структурі втрати товарів, у тому числі у межах норм природнього вибуття. Цей показник протягом

періоду також зростає з 11,80% у 2016 році до 12,98% у 2019-му. Таким чином, вважаємо доцільним запропонувати заходи щодо скорочення витрат підприємства на оплату праці та втрат товарів у процесі господарської діяльності. Показники ефективності використання витрат обігу погіршуються. І витратовіддача, і рентабельність витрат обігу протягом періоду поступово скорочуються. Причому зарплатовіддача скорочується більшими темпами, ніж рентабельність витрат обігу.

7. Каси самообслуговування вже були успішно впроваджені українською мережею будівельних супермаркетів «Епіцентр К». Пропонуємо впровадити вузли самостійного розрахунку й у супермаркетах «Нова лінія». В результаті заходу щодо скорочення витрат обігу за рахунок зниження витрат на оплату праці зросла рентабельність витрат обігу, скоротився їх рівень. Захід потребує капітальних вкладень в обсязі 7016,1 тис. грн., термін окупності яких становитиме 0,65 року.

8. Найбільшу питому вагу у структурі втрат товарів мають втрати внаслідок недостачі. За світовою статистикою втрати магазинів від несанкціонованого виносу товарів перевершують 5% від обсягу продажів. За допомогою RFID-міток можна вести облік товарів при транспортуванні, зберіганні і обробці в магазині. Більш того, дана технологія дозволяє при оплаті товару не дезактивувати мітку, а просто міняти її статус на "куплено". У такому випадку навіть після виходу покупця з магазину мітка може продовжити своє життя, як і раніше будучи ідентифікатором товару. Надалі її можна використовувати, наприклад при поверненні товарів або для підтвердження терміну гарантії на обладнання. В результаті реалізації заходу щодо скорочення витрат обігу за рахунок зниження втрат товару зросла рентабельність витрат обігу, скоротився їх рівень. Захід потребує капітальних вкладень в обсязі 9395 тис. грн., дисконтований термін окупності яких становитиме 2,76 року.

ВПСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99 № 318
URL: http://minfin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=340510&cat_id=293533.
2. Методичні рекомендації з формування складу витрат та порядку їх планування в торговельній діяльності, затв. наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 22.05.2002 № 145
URL: <http://www.me.gov.ua/LegislativeActs/Detail?lang=uk-UA&id=cf799ac5-183a-4464-83c7-a173fd07003e..>
3. Коревина, Л.А. Совершенствование бухгалтерского учета расходов на продажу и резервы их снижения [Текст] / Л.А. Коревина // Теория и практика инновационного развития кооперативного образования и науки: Материалы международной научно-практической конференции профессорско-преподавательского состава и аспирантов - Белгород: Издательство БУПК, - 2010, ч. 3.
4. Управление затратами на предприятии: Учеб. / В.Г. Лебедев, Т.Г. Дроздова, В.П. Кустарев и др.; под общ. Ред. Г.А. Краюхина. - Спб.: «Издательский дом «Бизнес-пресса», 2010. - 277с.
5. Экономический анализ в торговле: учебн. пособие / М. И. Баканов, И. М. Дмитриева, Л. Р. Смирнова [и др.], под ред. М.И. Баканова. – М.: Финансы и статистика, 2007. – 400 с.
6. Котова, К. Ю., Балеевских В. Г. Комплексное развитие системы управления затратами в торговой организации // Экономический анализ: теория и практика. – 2015. – № 40 (439). – С. 34-54.
7. Анализ и управление затратами торгового предприятия. Михалёнок Н.О. Вестник НГИЭИ. 2016. № 5 (60). С. 41-48.
8. Концептуальные подходы в системе управления затратами на предприятиях потребительской кооперации. Чалова А.А., Золотухина

- И.В. Сборник международных конференций профессорско-преподавательского состава и аспирантов СТИК (филиала) БУКЭП. Под общей ред. В.Н. Глаза, С.А. Турко. 2016. С. 52-55
9. О системе информационной поддержки механизма управления знаниями в торговой организации. Захарова Е.Н., Золотухина И.В. Вестник Адыгейского государственного университета. Серия 5: Экономика. 2010. № 2. С. 143-150.
 10. Зубкова Т. А. Сущность, классификация и характеристика издержек обращения организаций торговли //Современные тенденции экономики и управления. – 2016. – С. 60-65.
 11. Лень В.С., Прошина К.В. // Економічний форум. Науковий журнал. – 2013. – № 2. – с. 277-284. – url: <http://ekona.org.ua/repository/view/72/>.
 12. Верига Ю.А., Фірсова Н.В. Проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу і контролю в умовах світових інтеграційних процесів // «Проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу і контролю в умовах світових інтеграційних процесів»; Збірник матеріалів I Всеукраїнської науково-практичної конференції. Львів, 2012. – с. 196.– url: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/379>.
 13. Облікова політика: навчальний посібник. / за ред. Г. М. Давидова. - К.: Знання, 2010. – 479 р
 14. Галкина Е.В. // Управленческий учет. – 2005. – № 2. – url: <http://dis.ru/library/detail.php?ID=25203>.
 15. Сытник О. Е., Леднева Ю. А. Экономическая сущность категорий «затраты», «расходы», «издержки» и их отраслевые особенности //Вестник Северо-Кавказского государственного технического университета. – 2009. – №. 4. – С. 21.
 16. Халоал Ф. А. Сущность затрат как экономической и учетно-аналитической категории //Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія: Економіка. – 2015. – №. 10 (175).

17. Рознина Н. В., Карпова М. В., Багрецов Н. Д. Анализ издержек обращения торгового предприятия //Финансово-экономический анализ и принятие решений на современном этапе экономического развития. – 2017. – С. 238-262.
18. Бубликова И. В. Бухгалтерский учет и анализ издержек обращения торговой организации //Вопросы и проблемы экономики и менеджмента в современном мире. – 2016. – С. 119-121.
19. Брагин Л.А., Данько Т.П. Торговое дело: экономика и организация / Л.А. Брагин, Т.П. Данько. М.: Инфра-М, 2011. 256 с.
20. Неганова Л.М. Статистика: Конспект лекций / Л.М. Неганова. М.: Издательство Юрайт, 2010. 220 с.
21. Соломатин А.Н. Экономика, анализ и планирование на предприятии торговли / А.Н.Соломатин. СПб.: Питер, 2009. 560 с.
22. Мильчик И. В. Оценка затрат торгового предприятия: экономико-статистический подход //Дневник науки. – 2017. – №. 11. url: <http://dnevnika.ru/images/publications/2017/11/economy/Milchik.pdf>
23. Кравченко. Л. И. Анализ хозяйственной деятельности в торговле: учебник / Л. И. Кравченко. 6-е изд., перераб. М.: Новое знание, 2003. – 181 с.
24. Фролова Л. В., Кравченко О. С. Управління витратами обігу торговельних підприємств на основі компетентнісного підходу: монографія //Донецьк: Вебер. – 2009.
25. Ткаченко С. О. Вдосконалення системи оптимізації витрат обігу //Проблеми економіки. – 2012. – №. 1. – С. 91-95.
26. Янчева Л. М., Шталь Т. В., Ільченко М. О. Методичні підходи до організації бухгалтерського обліку витрат виробництва та обігу на підприємствах ресторанного господарства. – 2012.
27. Скрипник Н. В. Концептуальні засади методики обліку витрат обігу на підприємствах торгівлі //Економіка та суспільство. Мукачево. – 2016. – С. 549-554.

28. Мулінська Г. В. Напрями вдосконалення обліку витрат обігу на підприємствах роздрібної торгівлі нафтопродуктами //Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки. – 2017. – №. 23 (3). – С. 148-152.
29. Гринів Б., Гринів В. Проблеми факторного аналізу витрат обігу підприємств роздрібної торгівлі //Економічний аналіз. – 2012. – №. 10 (3). – С. 258-261.
30. Гудожникова Е. В., Чернилина З. П. Пути оптимизации издержек обращения предприятия // Научные исследования в социально-экономическом развитии общества. – 2018. – С. 223-225.
31. Дейнеко Л. В. Издержки сферы обращения и проблема их минимизации : дис. – ЛВ Дейнеко.—Моск. гос. ун-т им. МВ Ломоносова.—М., 2008.— 147 с, 2008.
32. Беркаева А.К. Поддержка перспективных бизнес-процессов в регионе / А.К. Беркаева. – Текст: электронный // Вестник университета (Государственный университет управления). – 2016. – № 9. – С. 5–7. – URL: <https://elibrary.ru/item.asp?id=27370292> (дата обращения: 17.02.2020).
33. Дзобелова В.Б. Направления совершенствования системы бухгалтерского учета расчетов с покупателями и заказчиками / В.Б. Дзобелова. – Текст: электронный // Проблемы современных интеграционных процессов и пути их решения: сборник статей Международной научно-практической конференции: в 2-х частях. – 2016. – С. 79–82. – URL: <https://elibrary.ru/item.asp?id=27483668> (дата обращения: 18.02.2020).
34. Дзокаева З.М., Вазагов В.М. Стоимость бизнеса как экономическая категория и основной критерий оценки стратегии развития / З.М. Дзокаева, В.М. Вазагов. – Текст: электронный // Финансовые исследования. – 2017. – № 4(57). – С. 133–138. – URL: <https://elibrary.ru/item.asp?id=32520033> (дата обращения: 19.02.2020).

35. Фасенко Т. Е., Коледина В. В., Логвинов П. В. Управление издержками обращения торговых организаций //Алтайский вестник Финансового университета. – 2019. – №. 4. – С. 98-107.
36. Терловая В. И., Акимкина А. А. Управление издержками торговой организации //Актуальные вопросы экономического управления. – 2017. – С. 14-18.
37. Белокурченко Н. С. Управление издержками обращения //Современные тенденции развития науки и производства. – 2018. – С. 139-141.
38. Юдайкина Е. А., Ловцова Е. М. Сущность и методы управления издержками предприятия //Научный форум: Экономика и менеджмент. – 2018. – С. 80-83.
39. Кучеренко О.В., Метелева Л.В. Управление издержками обращения в системе планирования // СТЭЖ. 2016. №4 (25). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/upravlenie-izderzhkami-obrascheniya-v-sisteme-planirovaniya> (дата обращения: 26.11.2020).
40. ение. 2015. № 1 (20). С. 57-60. 5. Мухина, Е. Р. Издержки, затраты, расходы: классификация и взаимосвязь [Текст] // Вестник современной науки. 2016. № 1-1 (13). – С. 95-97
41. Хамидуллина, Г. Р. Управление затратами: планирование, учет, контроль и анализ издержек обращения / Г. Р. Хамидуллина. – М.: Издательство «Экзамен», 2004. – 352 с.
42. Подгорная, А. Г., Тюрев, В. К. Основные функции управления затратами [Текст] // Матрица научного познания. 2017. № 3. – С. 171-175.
43. Стрельникова, Л. М., Абдрашитова, Э. М. Подходы экономистов к определению понятий: «затраты», «издержки», «расходы» и «себестоимость продукции» [Текст] // Формирование рыночного хозяйства: теория и практика сборник научных статей. Оренбург, 2016. – С. 149-155

44. Никитенко, И. В. Совершенствование системы управления затратами торговой фирмы // Молодой ученый. – 2017. – №5. – С. 210-213. – URL <https://moluch.ru/archive/139/39110/> (дата обращения: 15.08.2018)
45. Чаплыгина М.А. Управление товарными запасами и их роль в обеспечении устойчивости ассортимента торговых предприятий // Современные тенденции экономики, управления и образования. Курский институт кооперации (филиал) БУКЭП.- Курск, 2015. - С. 96-102.
46. Літвінова В. О., Грінченко Р. В. Підвищення ефективності використання товарних запасів торговельного підприємства //Проблеми системного підходу в економіці. – 2017. – №. 2. – С. 78-82.
47. Літвінова В.О., Кічук О.С. доступність товару у роздрібній торгівлі та втрачені продажі // Вісник ОНУ ім. І.І. Мечнікова. 2018. Т.23. вип. 7(72). С. 130-133
1. Кошелёк Г.В. Современное состояние оптовой торговли в Украине / Кошелёк Г.В. Социально-экономические, гуманитарные науки и юриспруденция: вопросы теории и практики: материалы VI международной научно-практической конференции: Сб. науч. тр. ученых, преподавателей, аспирантов, магистрантов Междунар. науч.-практ. конф, г. Тирасполь, 09 ноября 2017 г. / редкол.: Соколов В.М. [и др.] – Тирасполь: Б. и., 2017 (ГУИПП «Бендер. тип. «Полиграфист»). – 347 с.
48. Зубкова Т.А., Польская Г.А., Чаплыгина М.А. Методические аспекты управления расходами на продажу в сфере реализации материальных ценностей хозяйствующих субъектов // Вестник Курской государственной сельскохозяйственной академии. 2016. №9. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/metodicheskie-aspekty-upravleniya-rashodami-na-prodazhu-v-sfere-realizatsii-materialnyh-tsennostey-hozyaystvuyuschih-subektov> (дата обращения: 26.11.2020).
49. Никитенко, И. В. Совершенствование системы управления затратами торговой фирмы // Молодой ученый. – 2017. – №5. – С. 210-213. – URL <https://moluch.ru/archive/139/39110/> (дата обращения: 15.08.2018).

50. Стрельникова, Л. М., Абдрашитова, Э. М. Подходы экономистов к определению понятий: «затраты», «издержки», «расходы» и «себестоимость продукции» [Текст] // Формирование рыночного хозяйства: теория и практика сборник научных статей. Оренбург, 2016. – С. 149-155
51. Подгорная, А. Г., Тюрев, В. К. Основные функции управления затратами [Текст] // Матрица научного познания. 2017. № 3. – С. 171-175.
52. Хамидуллина, Г. Р. Управление затратами: планирование, учет, контроль и анализ издержек обращения / Г. Р. Хамидуллина. – М.: Издательство «Экзамен», 2004. – 352 с.
53. Мазаева, П. С., Боргардт, Е. А. Организация системы управления затратами // Вектор науки Тольяттинского государственного университета. Серия: Экономика и управление. 2015. № 1 (20). С. 57-60.
54. Мухина, Е. Р. Издержки, затраты, расходы: классификация и взаимосвязь [Текст] // Вестник современной науки. 2016. № 1-1 (13). – С. 95-97
55. Белоногова К. П. Функции и эффективность управления издержками обращения в торговле // Цифровая экономика: проблемы развития и механизмы решения. – 2019. – С. 8-13.
56. Дондик Н. Я., Сінча Н. І., Литвиненко О. В. Особливості управління витратами обігу аптечного закладу в умовах трансформаційних процесів. – 2019.
57. Реслер М. В., Захаркевич В. М. Класифікація витрат підприємств торгівлі в системі обліку та управління ними. – 2019.
58. Resler M. V., Zakharkevich V. M. Класифікація витрат підприємств торгівлі в системі обліку та управління ними //ВІСНИК. – С. 100.
59. Хоруженко О. І. Управління витратами обігу. – 2016.
60. Чорна М. В., Смірнова П. В., Бугріменко Р. М. Управління витратами. Навчальний посібник. – 2017.

61. Скрипник Н. В. Концептуальні засади методики обліку витрат обігу на підприємствах торгівлі //Економіка та суспільство. Мукачево. – 2016. – С. 549-554.
62. Белокурено Н. С. Факторный анализ издержек обращения //Научно-технический прогресс: актуальные и перспективные направления будущего. – 2018. – С. 97-100.